

NGHIÊN CỨU MỘT SỐ GIAO THỨC BẢO VỆ THÔNG TIN TRONG THỎA THUẬN HỢP ĐỒNG ĐIỆN TỬ

Học viên: Lê Thị Thu
Đơn vị công tác: Bộ môn CNTT – Trường ĐH Thương Mại
Email: lethu86@gmail.com

GVHD: PGS.TS Trịnh Nhật Tiến
Đơn vị công tác: ĐH Công Nghệ
Email: tientn@vnu.edu.vn

Từ khóa: *hợp đồng điện tử, bảo vệ thông tin, giao thức ký*

1. GIỚI THIỆU BÀI TOÁN

Từ trước đến nay, việc thỏa thuận và ký kết hợp đồng luôn là vấn đề được các bên tham gia quan tâm và hết sức chú trọng. Bởi lẽ, hợp đồng là tài liệu quan trọng nhất để mang lại lợi ích cũng như làm bằng chứng cho cả hai bên nếu có tranh chấp xảy ra.

Với phương thức truyền thống, các bên tham gia sẽ gặp gỡ nhau, bàn bạc và đi đến kết luận, sau đó sẽ cùng ký vào hợp đồng. Tuy nhiên hiện nay, với sự phát triển nhanh chóng của mạng máy tính và công nghệ thông tin (CNTT) đã kéo theo nhiều hình thức mới ra đời để phù hợp với yêu cầu của con người cũng như giảm bớt thời gian thực hiện công việc mà vẫn mang lại hiệu quả cao. Với xu thế phát triển đó, việc gặp gỡ trực tiếp để bàn bạc, thỏa thuận công việc giữa các bên sẽ ít đi, thay vào đó là sử dụng CNTT để hỗ trợ cho việc thỏa thuận hợp đồng. Các bên tham gia sẽ sử dụng những phần mềm trên nền web để tìm hiểu, gửi thông tin cho nhau, bàn bạc, thỏa thuận và cùng đưa ra hợp đồng cuối cùng, và cùng nhau ký vào đó. Những hợp đồng ký kết như thế gọi là hợp đồng điện tử (HĐĐT). Tuy nhiên, với cách thức này, sẽ có những gian lận xảy ra bởi lý do các bên không gặp trực tiếp nhau. Tính công bằng, tính xác thực và tính toàn vẹn thông tin có thể bị xâm phạm.

Hiện nay, để đẩy nhanh tiến trình gia nhập WTO của Việt Nam, năm 2005, hàng loạt các văn bản pháp luật đã được ban hành nhằm tạo cơ sở pháp lý phù hợp để Việt Nam thực hiện các cam kết quốc tế, trong đó có cam kết về thúc đẩy sự phát triển của thương mại điện tử. Các văn bản pháp luật này đã tạo môi trường pháp lý quan trọng cho việc ký kết và thực hiện hợp đồng điện tử.

Mặc dù vậy, trong thực tế, việc ký kết và thực hiện hợp đồng điện tử ở Việt Nam phát triển chưa mạnh mẽ như mong muốn. Sự phức tạp về mặt công nghệ, sự đầu tư thiếu đồng bộ về cơ sở hạ tầng, sự thiếu chuyên nghiệp của đội ngũ nguồn nhân lực... cũng đang là rào cản làm cho việc ký kết và thực hiện HĐĐT gặp nhiều khó khăn. Các quy định trong các văn bản pháp luật về ký kết và thực hiện HĐĐT còn chung chung, quy trình ký kết và thực hiện HĐĐT còn chưa được chuẩn hóa và còn rất phức tạp; Nhiều cá nhân, tổ chức, thậm chí nhiều doanh nghiệp vẫn còn xa lạ với việc ký kết hợp đồng điện tử.

Để giải quyết được vấn đề trên thì phải thực hiện rất nhiều các công việc khác nhau từ phía nhà nước, phía doanh nghiệp, phía xã hội... Tuy nhiên luận văn sẽ chỉ tập trung nghiên cứu về các vấn đề mang tính kỹ thuật trong ký kết hợp đồng điện tử. Đây là một vấn đề cần thiết và rất thiết thực trong bối cảnh hiện nay, vì thế tác giả đã lựa chọn đề tài ***“Nghiên cứu một số giao thức bảo vệ thông tin trong thỏa thuận hợp đồng điện tử”*** làm đề tài nghiên cứu của mình.

2. NỘI DUNG LUẬN VĂN

Luận văn đã thực hiện những công việc sau đây:

- Nêu rõ khái niệm, đặc điểm, lợi ích cũng như các vấn đề gặp phải khi thực hiện HĐĐT

- Phân tích một số hình thức ký kết và thực hiện hợp đồng điện tử hiện nay.

- Tìm hiểu những phương pháp sử dụng trong bảo vệ thông tin hợp đồng như: Mã hóa, hàm băm, ký số...

- Tìm hiểu, nghiên cứu một số giao thức đảm bảo an toàn thông tin được sử dụng trong thỏa thuận hợp đồng.

Trong đó tập trung tìm hiểu giao thức sử dụng trong đầu thầu điện tử, bao gồm đầy đủ các bước trong quá trình thực thi HĐĐT. Giao thức đưa ra được xem xét làm thế nào để:

- (1) Đảm bảo rằng một giao tiếp hoặc đàm phán hợp đồng điện tử được thực hiện trong khuôn khổ pháp lý.

- (2) Bảo vệ toàn vẹn quá trình tạo ra hợp đồng điện tử bảo đảm tính toàn vẹn, tính bảo mật và tính xác thực hiệu quả bằng cách sử dụng kỹ thuật *hàm băm, ký số, mã hóa*. Trong đó sẽ tập trung thảo luận về ứng dụng chuỗi băm trong hợp đồng điện tử, về yêu cầu bảo mật cụ thể, về các giao thức đề nghị được sử dụng trong quá trình ký kết hợp đồng, sau đó phân tích tính bảo mật của giao thức nhằm chống lại các hành vi vi phạm yêu cầu đã được quy định trong hợp đồng.

Trong quá trình tìm hiểu giao thức trên, tác giả đề xuất một số cải tiến nhỏ cho phù hợp hơn với yêu cầu thực tế.

- Xây dựng chương trình thử nghiệm một số bước trong thực thi HĐĐT.

3. KẾT LUẬN

Luận văn tập trung nghiên cứu về hợp đồng điện tử và các vấn đề liên quan, trình bày các phương pháp giúp bảo vệ thông tin hợp đồng, từ đó áp dụng các công cụ này vào giao thức an toàn sử dụng trong thỏa thuận hợp đồng. Đồng thời đề xuất một mô hình thử nghiệm, thực hiện một số bước trong ký kết hợp đồng.

Trong thời gian tới, tác giả sẽ tiếp tục tìm hiểu sâu hơn về các giao thức đảm bảo an toàn thông tin HĐĐT được sử dụng hiện nay, trên cơ sở đó hoàn thiện chương trình sử dụng trong thỏa thuận hợp đồng với đầy đủ các bước được đưa ra trong giao thức.

Đồng thời đưa chương trình vào sử dụng tại một doanh nghiệp kinh doanh TMĐT tại Việt Nam, từ đó đưa ra những đánh giá cụ thể các kết quả đạt được.

Và trong tương lai không xa, mong rằng nhà nước sẽ hoàn thành các văn bản pháp luật và tạo ra một hành lang pháp lý phù hợp, hỗ trợ cho việc phát triển hợp đồng điện tử tại Việt Nam.